

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 3P/93/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418201322
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kubinský
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8418201322.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú X. F., X.. XX.XX.XXXX, L. Y. XXX, XXX XX Y., t. č. v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o. Hraň, so sídlom Hraň 447, 076 03 Hraň, zastúpená procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, t. č. v pestúnskej starostlivosti manželov Z. Z., X.. XX.XX.XXXX C. H. Z., X.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Y. XXX, XXX XX Y., na návrh navrhovateľov - manželov Z. Z., X.. XX.XX.XXXX a H. Z.F., X.. XX.XX.XXXX o nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Na čas do právoplatného skončenia konania vo veci nariadenia výchovného opatrenia vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 3P/77/2018 o d o v z d á v a maloletú X. F. do starostlivosti Detského domova DRaK v Prešove, so sídlom ul. Janka Borodáča 8, 080 01 Prešov.

II. Žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom osobne podaným na tunajšom súde dňa 07.06.2018 sa manželia Z. Z., X.. XX.XX.XXXX a H. Z., X.. XX.XX.XXXX, pestúni maloletej X. (ďalej len „navrhovatelia“) domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú do starostlivosti Detského domova Drak v Prešove.

2. Podaný návrh navrhovateľa odôvodnili tvrdeniami, že maloletá bola rozsudkom Okresného súdu Poprad, sp. zn. 15P/418/2006 zo dňa 12.01.2007 zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov. Navrhovatelia dňa 04.04.2018 doručili tunajšiemu súdu návrh na zrušenie spoločnej pestúnskej starostlivosti, pričom toto konanie je na súde vedené pod sp. zn. 3P/61/2018 pričom na deň 19.06.2018 o 11.00 hod. je vytyčený termín pojednávania. Navrhovatelia ako manželia majú štyri biologické deti - H. 13 r., Z. 11 r., H. 9 r. H. 6 r. a dve deti v spoločnej pestúnskej starostlivosti - E. 15 r. a X. 17 r. Deti v pestúnskej starostlivosti sú podľa vyjadrenia navrhovateľov dlhodobo ambulantne liečené na psychiatrii pre poruchy osobnosti a poruchy správania. Navrhovateľ 18.01.2018 ráno našiel maloletú X. v izbe nehybne ležať po tom, čo sa večer pred spaním predávkovala liekmi a pokúsila sa týmto spôsobom o samovraždu. Navrhovateľ okamžite previezol maloletú X. na JIS v nemocnici v Poprade, kde jej poskytli odbornú pomoc. Maloletá bola zároveň hospitalizovaná v Nemocnici v Poprade. Následne bola maloletá prevezená do Psychiatrickej nemocnice Michalovce, n. o. - na akútne detské psychiatrické oddelenie, kde bola hospitalizovaná od 19.01.2018 do 14.02.2018. Dňa 14.02.2018 bola maloletá prepustená z psychiatrickej nemocnice v Michalovciach a toho istého dňa bola umiestnená na doliečenie do Detskej psychiatrickej liečebne, n. o. Hraň. Dňa 04.06.2018 o 14.00 hod. boli navrhovatelia telefonicky kontaktovaní Detskou psychiatrickou liečebňou, n. o. Hraň, pričom im bolo oznámené, že maloletá X. je preliečená a z dôvodu nedostatku voľných miest je nevyhnutné jej pobyt ukončiť. Navrhovateľom bolo zároveň oznámená, že si majú maloletú X. vyzdvihnúť v piatok, dňa 08.06.2018. Pokus o samovraždu maloletej X. sa odohral pred očami biologických detí navrhovateľov. Najmladšie z nich - H. a H. - boli z celej udalosti veľmi traumatizované. Prakticky okamžite po tom začali mať vážne problémy - boli vystrašené, v noci nedokázali pokojne spať, ak zaspali, tak spali veľmi nepokojne, vykrikovali zo sna,

opakovane sa pomočovali. Maloletí H. a H. dokázali zaspáť až v izbe v prítomnosti navrhovateľov. Takýto stav podľa vyjadrenia navrhovateľov pretrvával približne tri mesiace, až po tomto čase sa maloletí H. a H. dali ako tak do poriadku. Podľa vyjadrenia navrhovateľov, táto udalosť na nich zanechala celoživotnú stopu, s ktorou sa budú ešte zrejme v budúcnosti musieť opakovane vysporiadať. Navrhovatelia zároveň uviedli, že už pred touto udalosťou maloletá X. viackrát utiekla z domu, opakovane sa mala vyjadriť, že už viac nechce byť s navrhovateľmi, pri viacerých situáciách navrhovateľom klamala, nerešpektovala pravidlá rodiny, manipulovala a citovo vydierala členov rodiny s cieľom na seba za každú cenu upútať pozornosť. S uvedeným správaním maloletej X. sa navrhovatelia snažili vysporiadať, v zásade ho navrhovatelia chápali aj vzhľadom na neľahký život, ktorý maloletá mala. Každopádne pokus maloletej o samovraždu a spôsob, akým to vykonala, bol pre navrhovateľov poslednou kvapkou. Navrhovatelia boli konfrontovaní s tým, že konanie maloletej X. malo výrazne nepriaznivý vplyv a dopad na biologické deti navrhovateľov. Navrhovatelia už stratili vieru v to, že sa maloletá X. zmení, nedokážu jej už viac dôverovať a rovnako stratili aj vieru v to, že na ňu dokážu ďalej pozitívne vplývať. Podľa vyjadrenia navrhovateľov, maloletú X. stále milujú a zrušenie pestúnskej starostlivosti je pre nich asi najťažším životným rozhodnutím, no cítia sa byť povinní chrániť život, zdravie a tiež normálny vývoj ostatných detí. Navrhovatelia si nedokážu predstaviť návrat maloletej X. do spoločnej domácnosti. Domnievajú sa, že jej prítomnosť by v domácnosti oživila negatívne spomienky minimálne u najmladší H. a H., pričom sa pravdepodobne vrátia aj negatívne prejavy s tým spojené (pomočovanie, strach, nekľudný spánok, nočné mory), resp. budú ešte intenzívnejšie. Z telefonického rozhovoru navrhovateľov s Detskou psychiatrickou liečebňou, n. o. Hraň navrhovateľov vyplýva, že dôvodom prepustenia maloletej X. je aj nedostatok voľných kapacít. Uvedené preto v navrhovateľoch vyvoláva obavu z toho, v akej miere je skutočne maloletá X. preliečená a v akej miere ide o prepustenie len z kapacitných dôvodov. K návrhu navrhovatelia priložili aj kópiu návrhu na zrušenie pestúnskej starostlivosti podaného na tunajšom súde dňa 04.04.2018 spolu s predvolaním na pojednávanie na deň 19.06.2018 o 11.00. hod. a ostatnými prílohami, kópiu potvrdenia o hospitalizácii maloletej X. v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o. Hraň zo dňa 14.02.2018 a kópiu ošetrovateľskej prepúšťacej správy z psychiatrickej nemocnice Michalovce, n.o. zo dňa 14.02.2018.

3. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3P/61/2018 súd zistil, že dňa 04.04.2018 bol na tunajšom súde podaný návrh navrhovateľov na zrušenie pestúnskej starostlivosti z dôvodu zmeny zdravotného stavu maloletej X. a ohrozovania rodiny navrhovateľov. Vo veci bol nariadený termín pojednávania na deň 19.06.2018 o 11.00 hod.

4. Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/77/2018 súd zistil, že dňa 30.04.2018 bol Úradom práce sociálnych vecí a rodiny podaný návrh na nariadenie výchovného opatrenia maloletej X. F., X.. XX.XX.XXXX, a to výchovné opatrenie pobytového charakteru v Detskom domove DRaK v Prešove, so sídlom ul. Janka Borodáča 8, 080 01 Prešov.

5. Telefonickým dopytom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, odbor sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo zistené, že pre maloletú X. je t. č. k dispozícii voľné miesto v Detskom domove DRaK v Prešove, so sídlom ul. Janka Borodáča 8, 080 01 Prešov, pričom bolo tunajšiemu súdu zároveň oznámené, že uvedený detský domov už je o celej situácii informovaný.

6. Z predloženého potvrdenia o hospitalizácii zo dňa 14.02.2018 mal súd za preukázané, že maloletá X. je t. č. hospitalizovaná v Detskej psychiatrickej liečebni, n. o. Hraň, so sídlom Hraň 447, 076 03 Hraň.

7. Z predloženej prepúšťacej správy Psychiatrickej nemocnice Michalovce, n.o. zo dňa 14.02.2018 mal súd za preukázané, že maloletá X. bola na oddelenie prijatá ako preklad z Nemocnice v Poprade, kde bola prijatá pre suici. pokus požitím liekov Chlorprothixen a Prothiaden, z dôvodu, že dňa 28.12.2017 jej priateľ havaroval a zraneniam podľahol. Maloletá s ním chodila od 07.02.2017. Dňa 12.01.2018 ju ráno našiel pestún, v posteli jej našli prázdne blistre od liekov a žiletku pod vankúšom. Pestúnovi ja ale javilo, že maloletá smrť svojho priateľa znáša celkom dobre, bola mu aj na pohrebe. Pestúni sa maloletej stále venovali, zamestnávali ju, aby nemyslela na to, čo sa stalo jej priateľovi.

8. Uznesením č. k.: 3P/93/2018 - 18 zo dňa 07.06.2018 súd ustanovil maloletej X. na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

9. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

14. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 330 prvej vety CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy a rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Osvedčenie na rozdiel od dokázania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho nariadení, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné bezodkladne zabrániť jej rozširovaniu.

18. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

19. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že návrh bol navrhovateľmi podaný dôvodne. Súd mal z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia za preukázané, že maloletá X. sa v januári 2018 pokúsila spáchať samovraždu požitím väčšieho množstva liekov, pričom to urobila pred zrakmi maloletých detí navrhovateľov, následkom čoho sa maloletí začali pomočovať, majú strach, nekludný spánok a nočné mory. Už pred tým sa maloletá X. vyjadřila, že nechce byť u navrhovateľov, opakovane utekala z domu, viackrát navrhovateľom klamala, odmieta rešpektovať pravidlá rodiny, manipuluje a citovo vydiera členov rodiny s cieľom za každú cenu na seba upútať pozornosť. Za daných okolností sa navrhovatelia už viac nedokážu starať o maloletú X., cítia sa byť povinní v prvom rade chrániť život, zdravie a bezpečie ostatných detí ako aj dbať na stabilitu prostredia, v ktorom maloletí vyrastajú. Rovnako mal súd za preukázané, že navrhovatelia už nemajú záujem byť pestúnmi maloletej X., preto návrhom podaným na tunajšom súde dňa 04.04.2018 sa domáhajú vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil ich pestúnsku starostlivosť voči maloletej X.. Vo veci nebolo možné nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 365 ods. 1 CMP nakoľko maloletá sa nijakým spôsobom neocitla bez akejkoľvek starostlivosti, rovnako nemožno povedať, žeby bol v súčasnosti vážne ohrozený alebo narušený život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej. V danom prípade však vzhľadom na závažnosť okolností uvedených navrhovateľmi v návrhu súd pristúpil k rozhodnutiu, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci o nariadenie výchovného opatrenia vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/77/2018 zveril maloletú do starostlivosti Detského domova DRaK v Prešove v súlade s § 367 ods. 1 CMP.

21. Nariadené neodkladné opatrenie je len dočasné, nakoľko bude trvať len do právoplatného skončenia konania o nariadenie výchovného opatrenia vedeného na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 5P/77/2018, v rámci ktorého súd vykoná ďalšie dokazovanie a až na základe riadne vykonaného dokazovania rozhodne o tom, či bude maloletej X. nariadené výchovné opatrenie.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

24. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania v súlade s § 57 CMP účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 367 ods. 3 CMP výrok I. tohto uznesenia je vykonateľný, len čo bolo uznesenie vyhotovené.